

VŠĮ KELMĖS RAJONO PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA 2020-2025 METAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tikslas – šalinti prielaidas korupcijai VšĮ Kelmės r. psichikos sveikatos centro (toliau - PSC) atsirasti ir plisti, kontroliuoti, kad visos lėšos, skirtos sveikatos apsaugai, būtų panaudotos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti. Programa grindžiama pasaulyje pripažintais principais: ilgalaikiškumu, nuoseklumu, prevencija, korupcijos atvejų išaiškinimu, visuomenės švietimu.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 patvirtinta Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų, ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu,

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, aktualus pakeitimas nuo **2017-03-18**

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“,

Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2003 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 164 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metodikos patvirtinimo“,

Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje 2015-2019 m. programos patvirtinimo“.

3. Korupcija – PSC darbuotojo tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą ar neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat PSC darbuotojo veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas PSC darbuotojui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas, darant šioje dalyje nurodytas veikas.

4. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos yra šios: kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jei jos padarytos teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos – piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja PSC direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas.

II. KORUPCIJOS pasireiškimo prielaidos ir prevencinių priemonių planas VŠĮ KELMĖS PSC

Eil. Nr.	Prielaidos	Prevencija
1	Santykinai maži sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimai. Sveikatos priežiūros specialistų trūkumas, pasiskirstymo netolygumas.	Nuoseklus medicinos darbuotojų atlyginimo didinimas viena iš efektyvių priemonių didinti atsparumą korupcijos pasireiškimui.
2	Darbuotojai neturi pakankamai kompetencijos atpažinti korupcijos apraiškų, gali klaidingai interpretuoti pacientų mėginimus atsidėkoti už suteiktas paslaugas.	Cikliški darbuotojų mokymai kaip tiksliai vertinti korupcijos pasireiškimo galimybę, gebėti atpažinti korupcijos apraiškas, didinti atsparumą korupcijos apraiškoms.
3	Įstatymų bei įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų kokybės trūkumai, tam tikrais atvejais lemiantys teisės aktų kolizijas, dviprasmybes, suteikiantis galimybę priimti nestandartizuotus sprendimus.	Nuolatos darbuotojus supažindinti su naujausiais teisės aktais, bei skatinti tai atlikti savarankiškai. Diegti vidaus kokybės kontrolės sistemą ir/arba metodikas skirtas standartizuoti sprendimų priėmimą.
4	Neesant aiškios registravimosi tvarkos, neturint galimybių stebėti laisvų ir užimtų vizitų skaičiaus ir laiko, vidutinių laukimo eilių galima daryti prielaidą apie korupcijos pasireiškimo galimybę.	Įdiegti išankstinę pacientų registracijos sistemą (IPR) IPR sistemą kuri leis pacientams nuotoliniu būdu rezervuoti priėmimo laiką, gauti pranešimus ir priminimus apie numatytą apsilankymą pas gydytoją, atšaukti apsilankymą, internete stebėti visų savo planuojamų bei įvykusių apsilankymų istoriją. Pacientai taip pat galės jiems įprastu būdu užsiregistruoti atvykę į gydymo įstaigą arba telefonu, taip kaip daroma šiuo metu. Informacija apie registravimosi tvarką skelbiama internetinėje svetainėje ir gydymo įstaigoje Informacija apie vidutines

		laukimo eiles planinėms konsultacijoms skelbiama TLK svetainėse, atnaujinama kartą per mėnesį.
5	Neaiški PSDF apmokamų ir neapmokamų paslaugų teikimo tvarka, pacientui patogiai nepasiekiami informacija sudaro prielaidas formuoti korupcijos rizikai.	PSDF apmokamų ir neapmokamų paslaugų tvarka prieinama įstaigos interneto svetainėje ir įstaigoje, viešinamas mokamų paslaugų kainynas, pacientas prieš gaudamas mokamą paslaugą turi būti raštiškai supažindintas ir sutikti gauti mokamą paslaugą.
6	Stambiosios korupcijos prielaidos formuojasi neesant aiškumo kaip įsigijamos prekės ir paslaugos, kaip panaudojamas VŠĮ biudžetas	<p>Internetinėje svetainėje skelbiami viešųjų pirkimų planai. CVP IS skelbiami visi atlikti viešieji pirkimai užtikrina maksimalų skaidrumą panaudojant įstaigos lėšas ir pasiekiant maksimalius rezultatus.</p> <p>VŠĮ Kelmės r. PSC finansinės ataskaitos viešinamos įstaigos internetinėje svetainėje, finansinės ataskaitos teikiamos dalininkams, pagal poreikį atliekami vidiniai ir išoriniai nuolatiniai veiklos ir finansinės atsakomybės auditai.</p>
7	Trūkstant ar esant neprieinamai informacijai kur kreiptis susidūrus su korupcijos apraiškomis pacientas gali nepranešti apie susidūrimus su korupcija.	Įstaigoje atliekamos ketvirtinės anoniminės apklausos, kuriose yra klausimai skirti identifikuoti susidūrimą su korupcijos apraiškomis. Įstaigoje matomose vietose ir internetinėje svetainėje

		prieinama informacija kur kreiptis dėl korupcijos apraiškų, (SAM ir ASPI pasitikėjimo telefonai, SAM el.paštas, STT “karštoji linija”)
--	--	--

IV. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ

1. Siekiant sudaryti sąlygas veiksmingai vykdyti korupcijos prevenciją, būtina:

1.1. sudaryti sąlygas darbuotojams ir pacientams anonimiškai pranešti Sveikatos apsaugos ministerijai, STT ar Kelmės PSC vadovybei savo įtarimus dėl galimos šių įstaigų darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

1.2. Gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti Kelmės PSC vadovą ir atsakingą už korupcijos kontrolę ir prevenciją asmenį ir kituose teisės aktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka;

2. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius PSC, dėl ko gali:

- 2.1. sumažėti PSC veiklos veiksmingumas, pablogėti teikiamų paslaugų kokybė bei prieinamumas;
- 2.2. atsirasti socialinė įtampa, sumažėti pacientų bei visuomenės pasitikėjimas PSC darbuotojais.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS BENDRIEJI TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

1. Korupcijos prevencijos PSC tikslas – kryptingas ir pastovus korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės PSC darbuotojų veiklos užtikrinimas:

1.1. korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų tyrimu;

1.2. veiksmingos korupcijos prevencijos siekimas ir bendros antikorupcinės kultūros PSC ugdymas;

1.3. neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas;

1.4. programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo atsirandančių korupcijos prielaidų PSC, ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus kaip paciento teises ir laisves, PSC darbuotojų teises ir laisves bei nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

2. Svarbiausi korupcijos prevencijos programos PSC uždaviniai:

2.1. nuosekliai įgyvendinti įstatymo viršenybės principą, nustatant aiškias sprendimų priėmimo procedūras, pašalinant procedūrų bei tvarkų spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai;

2.2. nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas;

2.6. nustačius korupcijos prielaidas, imtis priemonių joms šalinti;

2.7. rinkti informaciją apie išaiškintus korupcijos atvejus PSC, juos analizuoti ir, suderinus su PSC direktoriumi, pavišinti kitiems PSC darbuotojams;

2.8. didinti PSC darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę. Sudaryti sąlygas darbuotojams tobulintis ar savarankiškai kelti kvalifikaciją;

2.9. viešųjų pirkimų srityje išvengti darbuotojų piktnaudžiavimo, vykdant viešuosius pirkimus, tinkamai parengti tiekėjams perkamų prekių, paslaugų ar darbų technines specifikacijas, nepažeidžiant tiekėjų lygiateisiškumo, derinti kiekybinį ir kokybinį pasiūlymo vertinimą. VPK pirmininkas ir komisijos nariai už savo veiklą atsako LR įstatymų nustatyta tvarka. Komisijos nariai negali priimti sprendimų ar dalyvauti juos priimant, ar vykdyti pavedimų, kurie susiję su jų privačiais interesais;

2.10. užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę.

2.11. skatinti darbuotojus pranešti apie galimas korupcijos apraiškas PSC ir užtikrinti, kad jie bus apsaugoti nuo persekiojimo dėl geranoriško pranešimo apie pažeidimus;

2.12. didinti antikorupcinio švietimo sklaidą;

VI. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Programa siekiama tokių rezultatų:

1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
2. padidinti nepakantumą korupcijai;
3. pagerinti korupcijos prevencijos priemonių Kelmės PSC organizavimą;
4. padidinti visuomenės pasitikėjimą Kelmės PSC.

VII. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

1. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Korupcijos prevencijos Kelmės PSC 2020–2025 m. programos įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

2. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis.

3. Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių vykdymą kontroliuoja, metodinę pagalbą korupcijos prevencijos klausimais teikia Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyrius pagal Sveikatos apsaugos ministro patvirtintą šio skyriaus veiklos planą.

4. Už konkrečių Programos įgyvendinimo priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako VšĮ Kelmės PSC direktorius.

Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančią įgyvendinant Programą Kelmės PSC:

1. privaloma reguliariai vykdyti numatytų (priskirtų) Programos įgyvendinimo priemonių plane nurodytų priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą.

2. atsižvelgus į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos įgyvendinimo priemonių įgyvendinimui, teikia Sveikatos apsaugos ministerijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos įgyvendinimo priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuodamos jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus.

3. vykdant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, periodiškai, du kartus per metus, pasibaigus II ir IV ketvirčiui, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 10 dienos, įstaigos informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis pateikia Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyriui.

VIII. PROGRAMOS ATNAUJINIMAS

VšĮ Kelmės r. PSC dėl Programos nuostatų, tikslų ir uždavinių, įgyvendinimo priemonių plano atnaujinimo gali teikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį.